

Klass: Gastropoda (snäckor), **Ordning:** Littorinimorpha, **Familj:** Rissoidae, **Släkte:** Alvania, **Art:** Alvania cimicoides (Forbes, 1844) **Synonymer:**

Kännetecken

Alvania cimicoides är en liten högervriden snäcka, vars skal blir högst 4 mm högt och 2,5 mm i diameter. Skalets grundfärg är vit, men toppen är gyllengul och vid sidan av skalets förtjockade ytterläpp löper ett vertikalt brunt band. Spiran är konisk, till skillnad från den snarlika *A. beani* (Thorpe, 1844 ex Hanley MS), där spiran är konvex. Apikalvinkeln är 55–58°. Skalets vindlingar är föga konvexa, och sömmarna består av V-formade förhållandevis djupa och vida skårar, åtminstone jämfört med *A. beani*. Skalskulpturen är tydlig och består av så gott som raka tväråsar korsade av ungefär lika grova spiralåsar, vilka tillsammans bildar ett rutmönster. På kroppsvindlingen är tväråsarna 16–20 till antalet och spiralåsarna 9–12. På nästa vindling, den penultima, finns 4–6 spiralåsar. Naveln är helt dold av innerläppen. Djuret är vitt, men mörkbrunt på snytet. *A. cimicoides* har även tandlika åsar på insidan av skalets ytterläpp vilket skiljer den från alla andra av våra snarlika arter, utom *A. beani*. Den sistnämnda arten, som är mindre, förekommer hos oss på hård botten mellan ca 2 och 40 meters djup och dess skalskulptur är tätare med 35–45 tväråsar på kroppsvindlingen och 40–42 på den penultima vindlingen. *A. beani* har även en något mindre skalöppning och skalet saknar gulaktig topp.

Utbredning och status

A. cimicoides förekommer från norra Kattegatt längs Bohusläns och Norges kust upp till västra Finnmark. Dessutom är den påträffad runt Island, i Danmarkssundet mellan Island och Grönland, vid Irland och västra Brittiska Öarna söderut till Azorerna, Kanarieöarna och Medelhavet. Då arten aldrig varit särskilt vanlig i våra vatten är dess status svårbedömd.

Ekologi

Arten lever framförallt på ganska mjuka botten mellan ca 100 och 2000 meters djup, men i Skandinavien har den dock påträffats levande redan från 36 meters djup. Ett fynd från Biscaya emanerar från hela 4700 meters djup. Artens matvanor är okända, men sannolikt är den detritusätare. Fortplantningen är okänd, men larvskalets storlek indikerar att en pelagisk veligerlarv kan förekomma.

Hot

Det är okänt huruvida några direkta hot mot arten föreligger i våra vatten. Eftersom artens utbredning och ekologi är så föga kända är det dock önskvärt att den undersöks närmare för att utröna huruvida vi har stabila populationer eller inte.

Åtgärder

Eftersom varken artens status eller den eventuella hotsituationen är klarlagd är det svårt att föreslå åtgärder.

Övrigt

Etymologi: Härledningen av släktnamnet *Alvania* (Risso, 1826 är ovisst). Antingen kan man tänka sig att Risso hedrar någon person vid namn Alvani, ett inte helt ovanligt släktnamn i Italien, men någon sådan med anknytning till biologi vid denna tid låter sig svårligen spåras. Möjligen kan det i stället komma från de latinska orden *alvus*, "livmoder, mage" och *-aneus*, "-tillhörig"; *cimicoides*, Lat., vilket syftar på likheten med arten *Alvania cimex* (Linnaeus, 1758). Denna art associerade Linné på något sätt till sitt släkte *Cimex*, d.v.s. vägglusen, vilken han uppkallat efter romarnas namn på samma djur Bild: Ett foto återfinns på www.alboranshells.com/rissoidae/rissoidae. Utländska namn – ISL: Skrautkrota.

Litteratur

- Bouchet, P. & Warén, A. 1993. Revision of the Northeast Atlantic Bathyal and Abyssal Mesogastropoda. *Bollettino Malacologico. Supplemento* 3: 580–840.
- Brattegard, T. & Holthe, T (eds.) 1997. Distribution of marine, benthic macro-organisms in Norway. Research Report for DN 1997-1. Directorate for Nature Management.
- Fretter, V. & Graham, A. 1978. The Prosobranch Molluscs of Britain and Denmark Part 4 – Marine Rissoacea. *J. Moll. Stud. Suppl* 9: 284–363.
- Hubendick, B. & Warén, A. 1969. Småsnäckor från svenska västkusten. 1. Släktet *Alvania* Göteborgs Naturhistoriska Mus. Årstryck 1971: 43–49.
- Jeffreys, J. G. 1867. *British Conchology or an account of the mollusca which now inhabit the British Isles and the surrounding seas*. Vol. IV. Marine shells, in continuation fo the Gastropoda as far as the Bulla family.
- Van Voorst, London. Poppe, G. & Goto, Y. 1991. *European Seashells*. Vol. I. (Polyplacophora, Caudofoveata, Solenogastrea, Gastropoda). Verlag Christa Hemmen.

Författare

Hans G. Hansson 2004. © ArtDatabanken, SLU 2005.